

ESCAPE

PROGRAM: BRAHMAPUTRA & JAMUNA – PÅ ELVEN GJENNOM INDIA OG BANGLADESH

ELVECRUISE FRA INDIA TIL BANGLADESH

🍴 11 frokoster, 10 lunsjer og 11 middager inkludert

Dag 1

Oslo – Doha – Kolkata

Avreise fra Norge

🍴 Matservering på flyet

Avreise fra Oslo, sammen med **vår norske reiseleder** og resten av gruppen. Vi flyr med Qatar Airways til Doha, hvor vi bytter fly og fortsetter mot India.

Dag 2

Kolkata – Guwahati

Ankomst India og innsjekk på skipet

🍴 Middag

🍴 Matservering på flyet

Etter flybytte og immigrasjon i Kolkata, flyr vi den siste biten til **Guwahati**. Her blir vi møtt på flyplassen og tar en liten **minisightseeing gjennom byen**.

Om ettermiddagen setter vi kurs for havnen i Guwahati, hvor **det fantastiske skipet RV Ganga Vilas** ligger og venter på oss. Vi ønskes varmt velkommen med blomsterkranser, på det som skal være **vårt hjem på hele denne reisen**.

Vi seiler nedstrøms fra Pandu Port i Guwahati. Oppkalt etter Pandunath-tempelet i Tilla-åsene i regionen, er dette et viktig knutepunkt for elvetransport. Guwahati, en gang kjent som Pragjyotishpura (lyset fra øst), stammer fra navnet fra de assamesiske ordene Guwa – som betyr arecanøtter og Haat – som betyr marked. Videre spiser middag og nyter kvelden om bord, mens skipet seiler mot Sualkuchi.

Dag 3

Sualkuchi

Fra silkeorm til vakre stoffer

☞ Frokost, lunsj, middag

I løpet av formiddagen ankommer vi **Sualkuchi**, som ligger på den nordlige bredden av Brahmaputra River (som Jamuna-elven er kjent som på den indiske siden). Dette er **tekstilsenteret til Assam** og kalles "Manchester of Assam". Kjent for sin silkeveving, spesielt Muga-silke, et produkt av silkeormen *Antheraea assamensis*, som kun finnes her i Assam. Silken som produseres er kjent for sin blanke, fine tekstur og holdbarhet. Denne silken kan håndvaskes og har en glans som øker etter hver vask. Svært ofte overlever silken eieren. Pat-silke er produsert av silkeormen *Bombyx textor*, som spiser på morbærblader. Den er vanligvis strålende hvitt eller offwhite i fargen. Eri-silke er laget av silkeormen *Samia Cynthia ricini*, som spiser på blader av lakserolje. Det er også kjent som endi eller errandi-silke. Denne silken er myk og varm og er brukes ofte til sjal og tepper. Alle disse naturmaterialene brukes til å lage **Mekhela Chadors – tradisjonelle assamesiske kjoler**, en todelt sarong-type.

Vi besøker et lokalt veveri, hvor vi får en innføring i hvordan silken blir til de lekreste plagg og stoffer.

Dag 4

Goalpara

Vakkert landskap og arkeologiske skatter

☞ Frokost, lunsj, middag

I dag seiler vi nedstrøms til Goalpara, som ligger på høyre bredd av Brahmaputra-elven ved foten av Garo Hills i Meghalaya. Navnet Goalpara sies å stamme fra ordet "Gwaltippika" som betyr landsbyen Guwali, eller landsbyen til melkemennene. På lokal dialekt betyr "para" landsby. **Goalpara er utstyrt med naturskjønnhet og arkeologiske skatter**. Hulukanda Hill, som ligger i hjertet av Goalpara ved bredden av Brahmaputra-elven, er en av de naturskjønne utsiktene i byen, med forskjellige typer **vannfugler og aper**. Det er noen våtmarker (lokalt kalt beel) som Hashila beel, Kumri beel og Urpada beel. De eviggrønne skogene på lave åser skaper et bølgende landskap.

Vi besøker **Sri Surya Pahar – et relativt ukjent, men betydelig arkeologisk sted**. Dette unike stedet har verdifulle kulturelle rester fra tre viktige religioner i India; buddhisme, jainisme og hinduisme – noe som fremgår av de utallige skulpturene og andre relikvier som ble gravd ut her. Det er et kupert terreng der flere klippeskårne Shivalingas (en abstrakt eller anikonisk representasjon av den hinduistiske guda Shiva), votive stupaer og guddommene til hinduistisk, buddhistisk og Jain-panteon er spredt i et område på omtrent én kilometer. Den populære troen er at **99 999 Shivlingas ble gravert inn her** av Sage Vyasa, for å bygge opp en ny Kashi (hvor det var 100 000 Shivalingas). Dette var et av de helligste pilegrimsstedene i regionen. Det er ingen historiske bevis på nøyaktig hvor mange Shivlingas som en gang ble plassert i disse åsene, men det er fortsatt hundrevis av dem, fra små til store i størrelse, spredt ved foten av åssiden. De arkeologiske funnene bekreftet den langvarige troen på at en blomstrende sivilisasjon holdt til rundt Sri Surya Pahar for noen hundre år siden.

Dag 5

Dhubri

Fra jute og keramikk til dronning Victoria

☞ Frokost, lunsj, middag

I dag krysser vi den internasjonale grensen mellom India og Bangladesh, og ankommer **Dhubri**. Dette er **en gammel by** på bredden av den mektige Brahmaputra-elven, **med historisk betydning**. I 1883 ble byen først konstituert som et kommunestyre under det britiske regimet. Det var et viktig kommersielt senter spesielt for jute, og var en viktig handelsrute for tunge dampbåter helt frem til 1950. Byen skal angivelig ha fått sitt navn fra en legende knyttet til en dame ved navn Netai-Dhubuni, en vaskekone som pleide å vaske klær tilhørende guder og gudinner her ved elvebredden i Dhubri. Andre mener at ordet er av Bodo-opprinnelse og kommer fra Dubra, et slags gress.

Vi utforsker byen Dhubri på ettermiddagen og besøker **Gurdwara Sri Guru Tegh Bahadur Sahib**. Den første sikhguruen, Guru Nanak Dev, besøkte dette stedet i 1505 e.Kr. på veien da han reiste fra Dhaka til Assam. Her møtte han angivelig Srimanta Sankardeva, en assamesisk polymat fra det 15. århundre; en helgen-lærd, dikter, dramatiker og sosial-religiøs reformator av Assam. Men ingen historisk helligdom dedikert til ham finnes i dag. Senere, den niende sikhguruen Guru Tegh Bahadur kom til dette stedet i 1666. Som **et monument for fred** ble det anlagt en høy haug ved bredden av elven Brahmaputra, som ble behandlet som et hellig helligdom kalt Thara Sahib eller Damdama Sahib. En Gurdwara ble også bygget i nærheten av den, på stedet hvor Guru Tegh Bahadur hadde oppholdt seg.

I den nærliggende **Victoria Park**, som ble bygget i 1905 av den britiske regjeringen, står en hvit marmorstatue av dronning Victoria som sies å være hentet inn direkte fra Storbritannia og plassert her for å markere dronningens besøk.

Vi besøker også **landsbyen Asharikandi** som ligger ved bredden av elven Gadadhar, en bielv til Brahmaputra. Landsbyen er **kjent for sitt tradisjonelle håndverk av terrakotta og keramikk** laget med Hiramati-jord. Opprinnelig, på begynnelsen av 1800-tallet, migrerte en gruppe av keramikkfamilier fra Øst-Bengal (nå Bangladesh) til denne landsbyen og opprettholdt sitt yrke med innovasjon. I dag er mer enn 80% av familiene i denne landsbyen engasjert i denne etniske kunsten.

Dag 6

Rangpur

Nyanser og historie i gamle Bengal

☞ Frokost, lunsj, middag

I dag skal vi kjøre for å utforske **Rangpur**, som ligger cirka 60 km fra Chilmari. Dette er en av de største byene i Bangladesh, ble erobret av hæren til Raj Man Singh, en sjef for Mughal-keiseren Akbar i 1575 og forble under Mughal Empire til det britiske styret overtok.

Vi besøker **det dominerende Tajhat-palasset, en av de fineste rajbariene i Bangladesh**, med en fasade på cirka 80 meter, kronet av en ribbet konisk kuppel og har en imponerende sentral trapp laget av hvit marmor. Den ble bygget på 1800-tallet av den hinduistiske kjøpmannen Kumar Gopal Lal Roy (1887-1955). Han var gullsmed av yrke, ble tvunget til å emigrere fra Punjab og fant veien til Rangpur. Han ble en vellykket gullsmed, skaffet seg mye land, tilegnet seg til slutt tittelen Raja (utleier) og bygde dette enorme herskapshuset. Navnet på godset antas å være hentet fra yrket hans; 'taj' betyr krone og 'hat' betyr lokalt marked. Under regimet til general Ershad (1982-91) ble det brukt som tinghus av High Court-avdelingen i Bangladeshs høyesterett. I dag huser det Rangpur-museet som huser en samling sanskrit- og arabiske manuskripter, Blackstone Hindu-utskjæringer, hovedsakelig av guddommen Vishnu, kalligrafisk kunst fra Mughal-perioden, terrakottagjenstander fra 10. til 11. Århundre, samt andre kunstgjenstander og mynter som er gravd ut fra området.

Omtrent en kilometer sør for palasset ligger **Dimla Kali-tempelet**, en åttekantet struktur med røde korintiske søyler modellert på en florentinsk kuppel og toppet med statuetter av hinduistiske guder. Brukt aktivt for tilbedelse, er det en interessant arkitektonisk dårskap. Tempelgårdsplassen fungerer også som landsbyskole.

Vi tar også en titt på **Carmichael College**, en av de mest prestisjefylte høyskolene i Nord-Bangladesh. Den har en campus på nesten 300 dekar og er muligens den største i landet, når det gjelder areal og antall studenter. Det ble etablert i 1916 med generøs hjelp fra flere utleiare og kan skilte med en stor frodig grønn campus med flere unikt designede bygninger. I likhet med Curzon Hall of Dhaka University og med en fasade på cirka 100 meter, er det **en flott sammensmelting av klassisk britisk og Mughal arkitektur**. Høgskolen er oppkalt etter Lord Baron Thomas David Gibson-Carmichael of Skirling, den første guvernøren i Bengal, som innviet institusjonen.

Dag 7

Chilmari

Nyt dagen om bord på skipet

☞ Frokost, lunsj, middag

Vi tilbringer **hele dagen om bord på dette flotte skipet**. La deg skjemme bort med ulike behandlinger i skipets spa, ta en tur innom skipets trimrom med panoramavinduer, nyt en lang og deilig lunsj, slapp av i en stol på soldekk, les en god bok – eller bare nyt utsikten og la tankene vandre.

Skipet har kurs for **Chilmari River Port, som ligger vakkert til** ved bredden der elvene Teesta og Jamuna møtes. Med sin beliggenhet nær den internasjonale grensen til India, representerer Chilmari Bangladeshs arv. Det var en viktig elvehavn i nord under den britiske og pakistanske regjeringstiden.

Chilmari er også kjent for **“chars” - skiftende elveøyer laget av sand og silt**. Til tross for at de er sterkt utsatt for elveerosjon, støtter disse sandbankene hele samfunn av bangladeshiske mennesker som lever på sine sandstrender. På sandbankene dyrkes det peanøtter og bøndene lever i små landsbyklynger med hjem laget av gjørme, bambus og jute. Tollklarering og innreisepapirer til Bangladesh ordnes her i Chilmari.

Dag 8

Sirajganj

Milliardbro og landsbyer i kontrastenes land

☞ Frokost, lunsj, middag

I dag skal vi utforske Sirajganj, som under det britiske styre var **en by i Pabna-distriktet i Øst-Bengal og Assam**. Byen var et viktig handelssted for jute i Nord-Bengal, med flere jutepresser. Den er nå kjent for sin håndvevshytteindustri. Det mest kjente landemerket i Sirajganj er **Bangabandhu Bridge**, ofte kalt Jamuna Bridge, den lengste broen i Bangladesh som forbinder den med Dhaka. Den 5 kilometer lange vei- og jernbaneovergangen forbinder Bangladesh og regionen med den tverrkontinentale transasiatiske jernbanen, noe som har ført til et radikalt skifte i økonomien i området. Med en prislapp på nesten 700 millioner amerikanske dollar, var broen det største infrastrukturprosjektet i Bangladesh noen sinne.

Vi besøker **Hatikumrul Navaratna-tempelet** som ligger i landsbyen Navaratnapara. Det er **en unik arkeologisk skatt**, konstruert under regjeringen til Nawab Murshidkuli Khan (1704-1720 e.Kr.). Bygget i Navaratna (som betyr "ni perler") har to hovednivåer, med fire spirede hjørnepaviljonger og en sentral paviljong over – noe som gjør det til totalt ni spir. Stilen oppsto i Bengal på 1700-tallet som en videreutvikling av pancharatna-stilen som hadde fem paviljonger (fire i hjørnene og en over). Legender forteller at hver murstein i templet ble renset i "ghee" (klarert smør) før de ble satt på plass. Det er tre andre templer i den indre gårdsplassen til Navaratna-tempelet, et Shiva-Parvati-tempel, et Chandi-

tempel og et annet Shiva-tempel med terrakottadesign på den sørlige bredden av dammen.

Vi utforsker også noen vevlandsbyer i regionen, som er kjent for sin **produksjon av tradisjonelle bangladeshiske plagg**, inkludert Gamchas (bomullspoll), Lungis for menn og Saris for kvinner.

Dag 9

Tangail – Sirajganj

Bengalsk historie

☞ Frokost, lunsj, middag

I dag seiler vi nedstrøms mot Sirajganj. På veien gjør vi et stop i Tangail, hvor vi besøker **Atia-moskeen**. I følge en inskripsjon bevart i Bangladesh National Museum ble moskeen **bygget på 1600-tallet** av Mughal-keiser Jahangir til ære for Shah Baba Kashmiri, en fremtredende sufi-helgen av Bengal. Moskeen kombinerer arkitektoniske elementer fra pre-Mughal og Mughal.

Vi seiler videre til Sirajganj, som ligger på høyre bredd av elven Jamuna.

Dag 10

Aricha

Nyt dagen om bord på skipet

☞ Frokost, lunsj, middag

Slapp av og **nyt dagen om bord** mens vi seiler på Jamuna-elven til Aricha, en viktig elvehavn og et "førsteklasses sted" for å fange **den berømte Hilsha-fisken**.

Dag 11

Sonargaon – Dhaka

The Golden City of Bengal

☞ Frokost, lunsj, middag

Etter frokost skal vi utforske **historiske Sonargaon** (som bokstavelig talt betyr Golden City), den gamle hovedstaden, administrativt, kommersielt og maritimt senter i det udelte Bengal. Byen ligger sentralt i Gangesdeltaet og var sete for middelalderens muslimske herskere over det østlige Bengal.

Her besøker vi **Panam City**, en bosetning med en enkelt gate med rundt 50 herskapshus bygget av velstående hinduistiske kjøpmenn. Den en gang så elegante byen er nå i ferd med å bli en **"spøkelsesby" med trær og vinstokker som henger over de forfallne husene**. Herskapshusene kan kategoriseres i tre typer; Central Hall-typen hvis hallrom er dobbelt høyde; Central Courtyard type som inneholder åpne sentrale gårdsrom i herskapshusene, og den konsoliderte typen som ikke inneholder noen indre hall eller gårds plass.

Deretter besøker vi **Sadarbari, et fantastisk herskapshus bygget i 1901, som nå huser Folkekunstmuseet** som inneholder håndverk fra 1600-tallet og utover. Stedet har også en vinterhage og et galleri over de kulturelle elementene i landet.

Vi avslutter med et besøk ved **Goaldi-moskeen**, som ligger skjult bak bambuslunder. Denne elegante en-kuppel-moskeen er et godt eksempel på arkitektur fra pre-Mughal og **en av landets eldste gjenlevende moskeer**.

Skipet ankerer opp utenfor Dhaka for natten.

Dag 12

Dhaka

Den kontrastfylte hovedstaden

🍴 Frokost, lunsj, middag

Dhaka er en tett befolket by der det er aktivitet døgnet rundt, og byen er full av kontraster mellom gammelt og nytt, rikt og fattig, industri og folkeliv. Fra landets parlamentsbygning i betong og den ultramoderne Bashundhara City – det største kjøpesenteret i Sør-Asia, til Lalbagh fort fra 1600-tallet og gatemarkedene i sidegatene. Det er disse kontrastene som i stor grad former byen.

Etter frokost skal vi endelig få bli kjent med hovedstaden i Bangladesh. Vi starter med å besøke **Dhakeswari-tempelet, sentrum for den hinduistiske troen i Bangladesh** viet Dhakeswari, beskytteren av Dhaka og en inkarnasjon av gudinnen Durga.

Deretter en panoramisk kjøretur gjennom sentrale **Dhakas kulturarvbygninger** som Dhaka University med sin imponerende europeiske-mughal-stil Curzon Hall bygget i rød murstein, National Assembly Building designet av den anerkjente amerikanske arkitekten Louis Kahn – og ikke minst den imponerende gamle høyesteretten, som en gang var guvernørens bolig, det fineste eksemplet på den europeiske renessansestilen i Dhaka.

Skipet ligger til kai i Dhaka.

Dag 13

Dhaka – Doha

Utsjekk fra skipet og hjemreise

🍴 Frokost

🍴 Matservering på flyet

Vi sier farvel til våre nye venner og sjekker ut fra skipet etter frokost. Transport til flyplassen i Dhaka for hjemreise. Direktefly til Doha.

Dag 14

Doha – Oslo

Ankomst Norge

🍴 Matservering på flyet

I Doha bytter vi fly og fortsetter direkte til Oslo, med ankomst samme dag.